

STATUTÁRNÍ MĚSTO OPAVA

Horní nám. 69, 746 01 Opava
Oddělení kontroly
Magistrátu města Opavy

MMOPX01T972M

Váš dopis zn:

Ze dne:

Naše značka: / 1219/2021/KONT

Vyřizuje: Ing. Renáta Vlachová

Pracoviště: Horní náměstí 69

Telefon: 553 756 618

Fax: 553 756 141

E-mail: renata.vlachova@opava-city.cz

Datum: 16.02.2021

Vážený pan

xxxxxxx

xxxxxxx

Opava

Vážený pane xxxxx,

dne 19. 1. 2021 obdržel Magistrát města Opavy (dále jen „MMO“) podání – „PETICE – MAJITELÉ BYTOVÝCH JEDNOTEK, OPAVA, xxxxxxxx – SAMOSPRÁVA xxx, věc: ohrožení na zdraví, životě a majetku“.

Vaše podání nebylo možné zaevidovat jakožto petici, neboť podání neobsahuje nutné náležitosti dle zák. 85/1990 Sb. o právu petičním. Přesto oddělení kontroly MMO, pracoviště stížností, zaevidovalo Vaše podání v souladu s Pravidly pro přijímání a vyřizování petic a stížností statutárního města Opava jakožto hromadnou stížnost.

V souladu se Směrnicí k přijímání a vyřizování petic a stížností byla stížnost šetřena odborem sociálních věcí MMO, odborem právním a organizačním MMO, rovněž byla požádána o součinnost Policie ČR.

Na základě výsledku šetření bylo zjištěno následující.

Na základě Rozsudku Okresního soudu v Opavě ze dne 25. 10. 2017 je Statutární město Opava ustanoveno veřejným opatrovníkem paní xxxxx, a to na dobu pěti let. Opatrovník je oprávněn činit za opatrovance běžná právní jednání v rozsahu, v němž byl opatrovanec omezen.

V souladu s § 64 Občanského zákoníku (dále jen „OZ“) nelze člověka omezit na běžné záležitosti každodenního života. Běžnými záležitostmi každodenního života člověka omezeného ve svéprávnosti jsou ve smyslu ustanovení OZ takové záležitosti, které se odvíjejí od kvality jeho běžného života s přihlédnutím ke všem jeho zvláštnostem. Paní xxxxx s ustanoveným opatrovníkem odmítá komunikovat a spolupracovat, nereaguje na snahy opatrovníka o uskutečnění osobních schůzek, ani na jeho písemné výzvy. Okresní soud v Opavě je o této situaci informován. Opatrovnictví je prvkem systému náhradního rozhodování a opatrovník může v mezích stanovených zákonem rozhodnout za člověka, vždy však musí takto činit v souladu s jeho vůlí, přáním a jeho vědomím. V souladu s Listinou základních práv a svobod je „obydlí nedotknutelné a není dovoleno do něj vstoupit bez souhlasu

toho, kdo v něm bydlí“. V případě paní xxxxx činí opatrovník všechny úkony, které mu stanoví rozsudek, nemá však kompetence k tomu, aby vstupoval do obydlí opatrované či vymáhal její spolupráci.

K osobě pana xxxxx je OSPOD z úřední činnosti známo, že bydlí ve společné domácnosti s paní xxxxx. Statutární město Opava však není ustanoveno jeho opatrovníkem. Rovněž není OSPOD známo, že by byl omezen ve svéprávnosti.

Dle vyjádření oddělení právního a organizačního MMO lze situaci řešit prostřednictvím oddělení přestupků MMO, městskou policií nebo přes institut umístění člověka do speciálního zdravotnického zařízení. Z pohledu oddělení přestupků, potažmo městské policie, je možné, že jsou v předmětné situaci páchany protiprávní činy, které jsou zákonem právně kvalifikovány jako přestupek, tudíž jej mohou stanovenými způsoby projednat oba zmíněné útvary SMO. Není však jasné, že případné uložené sankce, které zákon dovoluje za přestupek uložit, v tomto individuálním případě reálně nedostanou takových účinků nebo alespoň v dostatečné intenzitě, aby v důsledku podstatným způsobem snížily rizikovost budoucího chování výše uvedených osob. Z pozice samotného opatrovníka by mohlo být možností usilovat o případné zpřísnění stanoveného režimu a jeho následné prodloužení (opakování). Povahou se však jedná převážně o právní institut zařizování běžných i zvláštních záležitostí opatrovaného, který bohužel dle legislativního nastavení v českém právním řádu nikterak nezaručuje a ani neumožňuje faktickou kontrolu každodenního chování opatrovaného jedince. Navíc dle získaných informací již nemusí být dostupný další (podstatný) prostor pro přísnější omezení právního jednání dotyčného opatrovaného, jelikož ten současný je již nastaven maximálně restriktivně. Co se týče instituce umístění člověka do speciálního zdravotnického zařízení, tento podnět můžete podat i vy sami. Ze strany opatrovníka se však toto řešení může jevit poněkud kvalifikovanější, záleží však na postoji (pravomoci) ošetřujícího lékaře a také pak na zdravotnickém (v tomto případě směřuje k psychologickému/psychiatrickému) zařízení, na jak dlouho a zdali vůbec je dotyčný člověk ponechán hospitalizovaný v ústavu, a následně zdali a jaká je naordinovaná medikace. Reálně však neexistuje ústavně-externí donucovací/kontrolní mechanismus, aby dotyčná osoba léky skutečně užívala. Přestože se tato varianta může zdát jako relativně nejúčinnější vzhledem k posuzované situaci, tak ani zde nelze s jistotou předjímat výsledek takového podnětu opatrovníka směrem k ošetřujícímu lékaři nebo přímo k psychiatricko-zdravotnickému zařízení, a to individuálně ke každé z výše uvedených osob. I toto řešení je však limitováno svou dočasností. Svůj vliv na postoj posuzujícího lékaře může mít také aktuální covidová epidemie, kdy lze předpokládat, že určitá část kapacity může být nějakým způsobem vyhrazena nebo zarezervována pro případné covidové potřeby. Všeobecně je také známo, že pomyslná laťka pro přijetí psychiatrického pacienta do ústavního zařízení na delší dobu je nastavena poměrně vysoko, naopak odpovědnost posuzujícího lékaře, resp. možnosti vyvinění se z případné odpovědnosti, kdy propuštěná osoba následně spáchá nějaký negativní následek na majetku či dokonce na člověku v důsledku svého psychiatrického stavu, je nastavena dosti benevolentně.

Statutární město Opava vč. všech jeho orgánů **není odpovědné** za současný stav v předmětných domech. Vzhledem k tomu, že se jedná o sousedské záležitosti v nemovitých věcech, ke kterým SMO nedisponuje věcnými ani obligačními právy, nemá z pohledu samosprávy možnost do situace nijak legálně zasáhnout. Určité možnosti mají správní orgány v přenesené působnosti na úseku přestupků a také MMO na úseku sociálních věcí. Ovšem i zde lze předpokládat, že i při maximální snaze a následném maximálním úspěchu, nedostatečnou, resp. pouze dočasnou úspěšnost.

Nad rámec působnosti SMO/MMO a s vědomím pravděpodobné neúplnosti a také neověřených podkladových informací k celé situaci Vám doporučujeme zvážit možnost obrátit se na civilní soud s vyvoláním řízení za účelem prodeje bytových jednotek problémových vlastníků za předpokladu, jsou-li pro tyto splněny předpoklady dané zákonem.

S pozdravem

Ing. Renáta Vlachová
Kontrolor oddělení kontroly,
pracoviště stížností